

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/154/2024
Identifikačné číslo spisu:	1220203385
Dátum vydania rozhodnutia:	04.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1220203385.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu B. Š.F. E., narodeného XX. N. XXXX, D. XX, R. proti žalovanej obchodnej spoločnosti BYTY spol. s r. o., Bratislava, Janotova 14-16, IČO: 31 380 239, zastúpenej spoločnosťou KRALIK & PARTNERS s. r. o., Bratislava, Ul. 29. augusta 2B, IČO: 50 061 151, o spôsobenú škodu nedodržaním vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 52C/52/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2024, sp. zn. 7Co/55/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 52C/52/2020-174 z 12. januára 2022 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal uloženia povinnosti žalovanej dodržiavať vyhlášku č. 240/2016 Z. z. a za vykurovacie obdobie roku 2017, 2018, 2019 opätovne prepočítať ročné zúčtovanie dodávky ústredného kúrenia a vzniknuté rozdiely vysporiadať; žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 78 ods. 1 a 5, § 8a ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“), § 7 ods. 1, § 13 vyhlášky Ministerstva hospodárstva č. 240/2016 Z. z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidiel rozpočítania množstva tepla dodaného v teplej úžitkovej vode a rozpočítania množstva tepla (ďalej len „vyhláška č. 240/2016“), § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil spotrebiteľský charakter sporu. Uznesením z 21. augusta 2024 sa vlastníci bytov bytového domu dohodli zmene pomeru základnej a spotrebnej zložky 20%:80%, pri rozpočítaní nákladov za dodávku tepla na vykurovanie, preto sa rozpočítanie nákladov za dodávku tepla na vykurovanie nerozpočítava podľa pomeru vyplývajúceho z vyhlášky č. 240/2016 Z. z., na ktorý poukázal žalobca. V konaní bolo

preukázané, že žalobca platnosť prijatého uznesenia z 21. augusta 2014 nenamietal, ani nebolo zrušené alebo zmenené. Žalobca len tvrdil, že po prijatí novej vyhlášky č. 240/2016 Z. z. a zrušení vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 630/2005 Z. z. bolo predmetné uznesenie zrušené, preto žalovaná nemohla podľa uvedeného uznesenia postupovať. Uvedenú námietku súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodnú, lebo obe vyhlášky zachovali možnosť vlastníkov bytov a nebytových priestorov stanoviť si pomer základnej a spotrebnej zložky pri rozpočítaní nákladov za dodané teplo na vykurovanie inak, ako to stanovuje vyhláška. Rovnako ako nedôvodnú vyhodnotil súd prvej inštancie aj námietku žalobcu týkajúcu sa nesprávneho vyúčtovania nákladov za dodané teplo na vykurovanie žalovanou. Skonštatoval, že žalovaná pri rozpočítaní nákladov postupovala v súlade so schváleným uznesením z 21. augusta 2014, ako aj s platnými právnymi predpismi, preto neporušila žiadne povinnosti pri správe domu, s ktorou v príčinnej súvislosti by mala vzniknúť škoda. Na základe uvedeného žalobu ako nedôvodnú zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 31. januára 2024 sp. zn. 7Co/55/2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie; žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd skonštatoval správne zistený skutkový stav, ako aj správne právne posúdenie. Na potvrdenie správnosti a k uplatneným odvolacím námietkam uviedol, že správca bytového domu nerozhoduje o spôsobe rozúčtovania nákladov. Uznesenie z 21. augusta 2014 bolo prijaté vlastními bytov a nebytových priestorov, pričom žalobca v spore netvrdil, že by sa domáhal ako prehlasovaný vlastník ochrany na súde v zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom do 30. septembra 2014. Prehodnotenie správnosti prijatého uznesenia je vecou vlastníkov bytov a nebytových priestorov, a nie správcu bytového domu teda žalovanej. Jej postup v súlade s prijatým uznesením nemožno preto považovať za porušenie povinností správcu vyplývajúce mu zo zákona č. 182/1993 Z. z. Povinnosť dbať o ochranu práv vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a uprednostňovať ich záujmy pred vlastnými, vyplýva zo samotnej povahy výkonu správy, ktorou je obstarávanie cudzích záležitostí a správa cudzieho majetku. Ustanovenie § 8 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. zakladá zodpovednosť správcu za všetky škody vzniknuté v dôsledku neplnenia jeho povinnosti vo vzťahu k vlastníkom bytov a nebytových priestorov, avšak žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia o porušení povinností žalovanej o vzniku a výške škody, ako aj nepreukázal, že k vzniku škody došlo v príčinnej súvislosti s (ne)konaním žalovanej. Napadnutý rozsudok preto ako vecne správny potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní v súlade s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej len „dovolateľ“) bez právneho zastúpenia a písania dovolania advokátom.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

5. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou

zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

6. Civilný sporový poriadok vyžaduje, aby dovolanie bolo podané na to oprávnenou osobou (§ 424 až § 426 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP), smerovalo proti prípustnému predmetu dovolania (§ 419 až § 423 CSP) a spĺňalo zákonom vyžadované náležitosti vrátane osobitnej podmienky povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (§ 428 a § 429 CSP). Podmienky prípustnosti dovolania sú vzájomne previazané; pre úspešné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku musia byť splnené nielen všetky kumulatívne, ale zároveň súčasne.

7. Podľa § 429 ods. 1 a 2 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

9. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

10. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

11. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016, stanovila osobitnú podmienku dovolacieho konania, vzťahujúcu sa k spísaniu dovolania zvoleným advokátom a jeho k obligatórnemu zastúpeniu advokátom v dovolacom konaní. Najvyšší súd v uznesení z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019 publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 39/2020 judikoval právnu veru v znení: „spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok je síce odstrániteľný, avšak len do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom“.

12. Z obsahu spisu je nesporné, že žalobca bol súdom prvej inštancie, ako aj odvolacím súdom riadne poučený o náležitostiach dovolania vyplývajúcich z § 428 a § 429 CSP. Rovnako bol poučený o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci (v spise na č. l. 25).

13. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 13. septembra 2018 p. zn. IV. ÚS 489/2018 v súvislosti s interpretáciou ustanovenia § 429 ods. 1 a 2 CSP vyslovil, že „ak obligatórnou náležitosťou dovolania je aj jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky je možné odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní“.

14. Vzhľadom na uvedené dôvody, dovolací súd odmietol dovolanie žalobcu v súlade s § 447 písm. e) CSP z dôvodu nesplnenia podmienok podľa § 429 CSP. Z dôvodu rozhodnutia o podanom dovolaní z procesných dôvodov, dovolací súd vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia neposudzoval.

15. Výrok o trovách konania dovolací súd v súlade s § 451 ods. 3 CSP neodôvodňuje.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.